

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۲۸ تاج خاورمیانه در ایران می‌درخشد!

۲۹ فرار از اقتصاد گداپرو به شهرهای رقابتی

۲۹ کمک ۱۰۰ میلیون دلاری برای مقابله با فقر در جهان اسلام

۳۰ شرکت‌های سرمایه‌گذاری با پاکستان، عمان و ونزوئلا

۳۱ قانون وصله و پینه بانکی

۳۲ بخش خصوصی توانمند و جذب سرمایه

۳۷ مصایب شورای سوم

۲۸ رشد سریع تر، تورم بالاتر، اشتغال بیشتر

هزار تنی استانی را در دست دارد که دولت تأکید ویژه‌ای بر اجرای آنها دارد. با اجرای این طرح‌ها، ایران بزرگترین تولیدکننده آهن اسفنجی جهان خواهد شد. لذا ضروری بود که به یک تکنولوژی منحصر به فرد مجهز شویم.

احیای مستقیم فولاد، ایرانی شد!

پس از ۴۰ سال انتظار، کشورمان صاحب یک سیستم احیای مستقیم فولاد شد. این سیستم، تحقق برنامه تولید ۲۹ میلیون تنی فولاد را واقع بینانه تر خواهد ساخت.

ثبت در آلمان

مدیرعامل شرکت ملی فولاد می‌گوید: با ثبت سیستم Pered در آلمان، توانستیم حقوق مالکیت معنوی آن را به طور رسمی به نام کشور کنیم، هر چند این سیستم در داخل کشور نیز به ثبت رسیده است. بدین ترتیب، اکنون به جای دو سیستم، سه سیستم احیای مستقیم در اختیار داریم که این امر، قدرت مانور بیشتری برای انتخاب پیمانکاران طرح‌های هشتگانه استانی به دست می‌دهد. به گفته رستی، تاکنون تکلیف ۵ طرح استانی (شادگان، نی‌ریز، قانات، سپید دشت و میانه) مشخص شده و تکلیف مابقی نیز به زودی روشن خواهد شد.

به گزارش خبرنگار «اقتصاد ایران»، این ۵ طرح شامل قرارداد طرح‌های احیای مستقیم فولاد شادگان (خوزستان)، قانات (خراسان رضوی)، سپید دشت (چهارمحال و بختیاری)، نی‌ریز (فارس) و میانه (آذربایجان شرقی) می‌باشد که سه طرح شادگان، میانه و نی‌ریز از روش ایرانی احیای مستقیم بهره می‌برند و دو پروژه دیگر، با سیستم میدرکس اجرا خواهد شد. پیمانکار تمامی این طرح‌ها نیز شرکت‌های ایرانی هستند.

از طرح‌های فولادی سبزواری، یزد و کرمان چه خبر؟

مدیرعامل شرکت ملی فولاد درباره سه طرح باقیمانده از مجموعه طرح‌های استانی فولاد، می‌گوید: طرح احیای مستقیم سبزواری (خراسان رضوی) به زودی به مناقصه گذاشته خواهد شد. طرح فولاد یزد نیز در سفر هیأت دولت به آن استان، مورد تصویب قرار گرفته و در آستانه برگزاری مناقصه است. محمد رحیم رستی، هشتمین طرح استانی را فولاد کرمان ذکر کرده و می‌افزاید: متأسفانه در محلی که برای ساخت این واحد

مهندس رستی در این خصوص به خبرنگار «اقتصاد ایران» می‌گوید: البته مکزیکی‌ها نیز تجهیزات سیستم خود را از آمریکا تهیه می‌کنند. به علاوه، یکی از مشکلاتی که فولادسازان ایران با آن روبرو هستند، محدودیت تکنولوژی برای ارتقای سیستم است، چرا که کلیه واحدهای احیای مستقیم موجود در ایران با ظرفیت ۸۰۰ هزار تنی فعالیت می‌کنند و تاکنون فن‌آوری ایجاد واحدهای ۱/۶ میلیون تنی در اختیار کشورمان قرار داده نشده است، زیرا آمریکایی‌ها در هر دو مدل (مستقیم و غیرمستقیم) نفوذ داشته و سیاسی کاری می‌کنند. البته در سال‌های اخیر دو شرکت ایرانی توانستند لیسانس سیستم میدرکس را در اختیار بگیرند. اما این اقدام نیز نتوانسته بود فضای انحصاری فعلی را بشکند. این در حالی است که Pered این انعطاف را دارد که بین یک تا دو میلیون تن برای یک واحد جدید، ظرفیت ایجاد کند.

مدل ایرانی احیای مستقیم، مزایای دیگری نیز دارد که رستی به آنها اشاره می‌کند. به گفته وی، اگر یک واحد تولید آهن اسفنجی توسط شرکت‌های اروپایی یا آسیایی در داخل ایران اجرا شود، معادل ۱۵۰ میلیون یورو هزینه در بر خواهد داشت، در حالی که مدل Pered به طور متوسط ۱۰۵ میلیون یورو برای راه‌اندازی این واحد هزینه صرف می‌کند.

مهندس رستی می‌افزاید: این موفقیت از آن جهت اهمیت بیشتری یافته است که کشورمان برنامه رسیدن به ظرفیت ۲۹ میلیون تنی فولاد را به جریان انداخته است. در این راستا، وزارت صنایع و معادن احداث ۸ طرح ۸۰۰

خبر، بی‌سر و صدا بود. مهندسان و مسئولان ایرانی، این بار برای رسیدن به هدف خود، در سایه سکوت حرکت کردند، در حالی که انتظار ۴۰ ساله صنعت فولاد کشور به سر آمده و برای نخستین بار، ایرانی‌ها یک سیستم احیای مستقیم به نام خود ثبت کرده‌اند.

نقطه عطف فولاد ایرانی

برای در امان ماندن از ددرسهای حاشیه‌ای، گروهی از کارشناسان داخلی به همراه مهندسان ایرانی مقیم خارج از کشور، جلسات فشرده‌ای را در دوسلدورف آلمان پشت سر گذاشتند. نخبگان ایرانی که پیشتر، فعالیت در صنعت فولاد داخل کشور را تجربه کرده‌اند، از آمریکا، کانادا، هند و برخی کشورهای اروپایی در دوسلدورف گردهم آمدند تا نقطه عطف صنعت فولاد ایران طی ۴۰ سال اخیر را رقم بزنند. نخستین و بزرگترین هدف آنها، شکستن انحصار تکنولوژی احداث واحدهای احیای مستقیم بود.

مهندس محمد رحیم رستی، مدیرعامل شرکت ملی فولاد، اولین نفری است که از سیستم جدید ایرانی‌ها سخن به میان می‌آورد. به گفته وی، نام این سیستم جدید، مدل Persian Reduction (احیای مستقیم ایرانی) است که به اختصار «Pered» نامیده می‌شود.

سیستم‌هایی که تاکنون در ایران برای ایجاد کارخانه‌های احیای مستقیم فولاد به کار گرفته شده، از نوع میدرکس و اچ‌وای ال (HYL) است. تکنولوژی میدرکس متعلق به آمریکا و فن‌آوری سیستم HYL در اختیار مکزیکی‌ها می‌باشد.

فولادی پیش‌بینی شده، با مشکل کمبود آب مواجه شده‌ایم. لذا درصددیم با یافتن محلی مناسب‌تر، این مشکل را برطرف کنیم.

جدیت چهارمحالی‌ها

بر اساس گزارش‌های رسمی، طرح فولاد سپیددشت تاکنون توانسته از بقیه طرح‌ها جلوتر حرکت کند. مهندس رستی دلیل چنین امری را پیگیری و جدیت مقامات استان چهارمحال و بختیاری دانسته و می‌گوید: استاندار و رییس سازمان صنایع و معادن این استان، در تمام جلسات اجرای طرح حضور داشته و از نزدیک، کارها را دنبال می‌کنند. در ضمن، مقامات استان تمام

کمک‌های لازم را در اختیار مجریان طرح قرار داده‌اند. به گفته مدیر عامل شرکت ملی فولاد، طرح‌های میانه، قانات و نی‌ریز نیز تاکنون حرکت رو به جلویی داشته‌اند. در این میان، طرح قانات با حضور فعال شورای اسلامی، نماینده این شهر در مجلس، توانسته پیشرفتی همانند طرح سپیددشت داشته باشد. به گزارش خبرنگار ما، در طرح‌های استانی، دولت مقرر کرده هدایت کنسرسیوم هر پروژه در اختیار شرکت‌های ایرانی قرار گیرد. این در حالی است که با وجود سیستم Pered، هیچ شرکت خارجی نمی‌تواند در بخش احیای مستقیم با قیمت‌های داخلی رقابت کند. ■

تاج خاورمیانه در ایران می‌درخشد!

ایران می‌خواهد به بزرگترین صادرکننده جواهرات در منطقه خاورمیانه تبدیل شود.

صادرکنندگان جواهرات و الماس جهان محسوب می‌شوند، معتقدند حجم، گسترده و تنوع معادن و مزیت‌هایی نظیر نیروی کار ماهر و بازار بزرگ، بستر مناسبی برای توسعه صنعت جواهرات ایران فراهم کرده است. آقای بنکاج پارخ، رییس شورای جواهرات هند در خصوص همکاری با صنعت جواهرات ایران به خبرنگار «اقتصاد ایران»، گفت: ما به ایران اعتماد داریم و مطمئن هستیم که با انتقال تکنولوژی نوین جواهرسازی به ایران، به نوعی این تکنولوژی را در خانه نگه داشته‌ایم، زیرا هند و ایران با فرهنگ، تاریخ و نژاد مشترک، از یک خانواده محسوب می‌شوند. لذا برای ما بسیار مایه افتخار است که دانش فنی خود را در اختیار برادران ایرانی قرار دهیم. در حالی که کشورهای دیگر نظیر چین نیز درخواست چنین همکاری‌هایی را با ما داشته‌اند، ما با آنها در این سطح همکاری نخواهیم کرد، چراکه انتقال تکنولوژی به چنین کشورهایی به منزله خروج تکنولوژی و به وجود آمدن یک رقیب خطرناک است. اما همکاری متقابل ایران و هند در صنعت جواهر می‌تواند موجب تحول بزرگی در روابط بین دو کشور شود.

به اعتقاد رییس شورای جواهرات هند، منابع بکر کانی، بر خورداری از دانش فنی روز علم گوهرشناسی، نیروی انسانی ماهر مورد نیاز، نزدیکی به بزرگترین بازار

تاکنون معادن اندکی از کانی‌های قیمتی و ارزشمند در ایران شناسایی و اکتشاف شده است، در حالی که بررسی‌های اولیه زمین‌شناسی در نقاط مختلف کشور از وجود ذخایر غنی کانی‌های ارزشمند حکایت دارد. لذا حجم وسیعی از معادن کانی‌های قیمتی کشورمان، بکر و دست‌نخورده باقی‌مانده‌اند. مهندسی حمید کاشانی، مدیر عامل شرکت توسعه و تجارت جواهرات آسیا که پدر علم جدید گوهرشناسی در ایران لقب گرفته است، توسعه صنعت جواهرات و سنگ‌های قیمتی و نقش آن در اقتصاد کشور را یک نقطه عطف دانسته و از آن به عنوان نیروی شغلی‌بخش برای اقتصاد ایران نام می‌برد.

به گزارش واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران»، بر اساس قراردادی که دوم اردیبهشت ماه امسال بین شرکت ایرانی توسعه و تجارت جواهرات آسیا و شورای جواهرات هند منعقد گردید، مقرر شد تا ایران و هند در اکتشاف، فرآوری و صادرات سنگ‌های قیمتی و نیز تبادل دانش فنی همکاری کنند. در روز امضای این قرارداد، معاون وزیر صنایع و معاون، مسؤولان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و مدیران ارشد شورای جواهرات هند حضور داشتند.

نگاه هند به جواهرات ایران

هندی‌ها که خود یکی از بزرگترین تولیدکنندگان و

جهانی جواهرات و سنگ‌های قیمتی جهان (کشورهای حوزه خلیج فارس با واردات جواهرات نزدیک به ۸۰۰ میلیارد دلار در سال) و بهره‌مندی از هنرهای ناب ایرانی-اسلامی، این امکان را برای جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده تا به عنوان تولیدکننده و صادرکننده مهم جواهرات و سنگ‌های قیمتی، در منطقه خاورمیانه از موقعیت ممتازی برخوردار شود.

گفتنی است، امروزه ارزش افزوده صنعت جواهرات و سنگ‌های قیمتی با صناعی نظیر پتروشیمی قیاس می‌شود. به علاوه، کاربرد سنگ‌های قیمتی در «صنایع نانو» به حدی است که حداقل ۵۰ درصد حیات صناعی نظیر لیزر، آپتیک، الکترونیک، صنایع دفاعی و ابزار دقیق به وجود سنگ‌های قیمتی بستگی دارد. بنابراین با توسعه صنعت سنگ‌های قیمتی در کشور و حمایت همه جانبه از آن، می‌توان شاهد جهش بی‌نظیر اقتصاد ایران در چند سال آتی بود. در این میان، قرارداد اخیر ایران و هند می‌تواند علاوه بر توسعه صنعت جواهرات داخلی، بر میزان تولید، اشتغال و درآمد سرانه مردم کشورمان افزوده و سرعت رشد اقتصادی کشور را شدت بخشد. لذا با توجه به بازدهی بسیار زیاد این صنعت و هزینه اندک راه‌اندازی واحدهای تولیدی آن، جا دارد مسؤولان کشور به ویژه مدیران صنایع و معادن برای حمایت از این صنعت، اقدامات لازم را به عمل آورند تا علاوه بر رشد و شکوفایی این صنعت پر بازده، زمینه اشتغال بسیاری فراهم گردد. این در حالی است که هم‌اکنون به دلیل عدم وجود قوانین مناسب، تجار این صنعت برای ورود قانونی طلا و جواهرات با موانع و مشکلات متعددی روبه‌رو هستند، به طوری که شرایط قاچاق جواهرات بسیار راحت‌تر از واردات رسمی آن است. بر اساس گفته‌های غیررسمی، تقریباً تمامی واردات جواهر به کشور با ارزشی بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار در سال، از طریق قاچاق انجام می‌شود. همین وضعیت موجب شده تا فساد و ناامنی در این حوزه، بیش از پیش به چشم بخورد.

شرکای هم وزن

بر خلاف آنچه رسانه‌ها در خصوص قرارداد همکاری اخیر ایران و هند در صنعت جواهر بیان کرده‌اند، ایران تنها یک مصرف‌کننده صرف تکنولوژی هندی‌ها نخواهد بود، زیرا به موجب این قرارداد، دو طرف به تبادل تجربیات و دانش فنی خود در صنعت جواهرات و سنگ‌های قیمتی خواهند پرداخت. به گفته مهندس کاشانی، به موجب این قرارداد، مقرر شده در خصوص تغییر رنگ الماس، ساخت سنگ‌های قیمتی مصنوعی و چندین مورد دیگر، هندی‌ها دانش فنی آن را از ایران بگیرند. وی در مورد تاریخ آغاز فعالیت برج جواهرات ایران که احداث آن از جمله مواد قرارداد یاد شده است، به خبرنگار ما گفت: «نمی‌توان زمان دقیقی را برای شروع به کار برج جواهرات ایران تعیین کرد. اما امیدواریم حداکثر تا ۳ سال آینده، این برج که مقدمات اولیه ساخت آن در حال انجام است، به بهره‌برداری برسد.» ■

